

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 21/07-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. mája 2007 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Juraja Horvátha a Sergeja Kohuta o sťažnosti M. C. C., K., zastúpenej advokátkou JUDr. J. B., Advokátska kancelária, K., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 25 P 93/03 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo M. C. C. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 25 P 93/03 porušené bolo.

2. M. C. C. priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 60 000 Sk (slovom šesťdesiat tisíc slovenských korún), ktoré je jej Okresný súd Košice II p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. M. C. C. priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 9 190 Sk (slovom deväťtisícstodevät'desiat slovenských korún), ktoré je Okresný súd Košice II p o v i n n ý vyplatiť na účet jej advokátky JUDr. J. B., Advokátska kancelária, K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 22. marca 2007 č. k. II. ÚS 21/07-17 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie s'ťažnosť M. C. C., K. (ďalej len „s'ťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 25 P 93/03.

Zo s'ťažnosti a jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom pod sp. zn. 25 P 93/03 sa návrhom podaným okresnému súdu 17. apríla 2003 s'ťažovateľka domáha zverenia maloletého dieťaťa pochádzajúceho z manželstva s odporcom do svojej výchovy a určenia vyživovacej povinnosti odporcu k maloletému. Podľa tvrdenia s'ťažovateľky okresný súd koná v jej veci so zbytočnými priet'ahmi, čím sa predlžuje stav jej právnej neistoty, čo je

potrebné zohľadniť o to viac, že ide o konanie o úpravu práv a povinností k maloletému vyžadujúce si mimoriadne citlivý prístup súdu.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla:

„(...) Podľa názoru sťažovateľky, rozhodovanie o výchove dieťaťa nie je právne zložitou vecou a v danom prípade ani správanie sťažovateľky v predmetnom konaní za žiadnych okolností nemožno hodnotiť ako také, ktoré by nejakým relevantným spôsobom ovplyvnilo prieťahy spôsobené v priebehu 3 rokov a 8 mesiacov trvajúceho konania o úprave práv a povinností k maloletému M. C. C. (...)

Odporca prvý úkon vo veci od podania návrhu t.j. ustanovenie opatrovníka maloletému M. C. C. vykonal až po 1 roku a 7 mesiacoch, čím v podstate podľa mojej mienky demonštroval svoj ľahostajný a čisto formálny prístup k predmetnému konaniu, ktorý vyjadril aj následným postupom v konaní, kedy na deň 28. 06. 2006 odporca nariadil termín pojednávania, ktorého sa sťažovateľka zúčastnila, avšak súd pojednával bez prítomnosti ďalšieho účastníka konania, u ktorého nebolo vykázané doručenie predvolania na predmetné pojednávanie, t. j. vykonával podľa názoru sťažovateľky neefektívny úkon. Tento prieťah v konaní spôsobený bezdôvodnou, dlhodobou nečinnosťou odporcu je výrazom nezájmu odporcu ako jediného kompetentného orgánu na poskytnutie ochrany, o postavenie sťažovateľky, ako aj dosiahnutie účelu občianskeho súdneho konania.

(...) Samotná okolnosť, že sa jedná o konanie s medzinárodným prvkom nezbavuje odporcu zodpovednosti za prieťahy v konaní. Po takmer 3 rokoch a 8 mesiacoch od podania návrhu konanie stále nie je právoplatne skončené a nečinnosť odporcu je pre sťažovateľku ujmom, ktorú ani ďalší priebeh konania nemôže napraviť. Odporca porušoval základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov tým, že 1 rok a 7 mesiacov vôbec nekonal a teda nepostupoval s mimoriadnou starostlivosťou, aká je nevyhnutná v takýchto konaniach, ktorých predmetom je ochrana záujmov maloletých detí.“

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka žiada, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Právo sťažovateľky M. C. C. (...) na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov zakotvené v článku 48 ods. 2 Ústavy SR, na prerokovanie veci v primeranej lehote v článku 6 ods. 1 vety prvej Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení

protokolov č. 3, 5 a 8, bolo postupom Okresného súdu Košice II sp. zn. 25 P 93/2003 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje, aby Okresný súd Košice II konal vo veci vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 25 P 93/2003 bez prieťahov.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľke finančné zadosťučinenie vo výške 60.000,- Sk.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľke všetky trovy tohto konania.“.

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: za okresný súd jeho predseda listom sp. zn. 1 SprV/183/07 zo 17. apríla 2007 a právna zástupkyňa sťažovateľky stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu listom z 30. apríla 2007.

2.1 Predseda okresného súdu okrem popisu procesných úkonov vykonaných okresným súdom v skúmanom konaní vo svojom vyjadrení ďalej uviedol:

«Z chronológie vo veci vykonaných úkonov je zrejmé, že po podaní návrhu na tunajší súd v konaní vznikli prieťahy. Tieto boli spôsobené skutočnosťou, že odporca je občanom P. s ktorou spolupráca medzi justičnými orgánmi je komplikovaná, ako to vyplýva aj z vyššie citovaného vyjadrenia Ministerstva spravodlivosti SR. Predvolávanie na pojednávanie musí byť realizované s niekoľkomesačným časovým predstihom, ale dlhú dobu trvá i doručovanie písomností, čo zákonite predlžuje celé konanie, keď navyše všetky písomnosti je potrebné preložiť do príslušného jazyka, čo taktiež ovplyvňuje dĺžku tohto konania.

Je však zarážajúce, že sťažnosť bola sťažovateľkou podaná v čase, keď súd vo veci s prihliadnutím na okolnosti prípadu plynule konal a termín posledného pojednávania bol stanovený 10 dní potom, čo boli doručené preložené písomnosti z P. tunajšiemu súdu (ústavná sťažnosť bola podaná v deň prevzatia predvolania na pojednávanie).

Z citovaných dôvodov sa javí podanie ústavnej sťažnosti ako účelové, nakoľko dané konanie z objektívnych dôvodov nebolo možné „urýchliť“. Z obsahu daného spisu plynie jednoznačný záver, že po podaní sťažnosti na prieťahy v konaní na tunajší súd vykazovalo konanie známky úplnej priebežnosti, teda podanie ústavnej sťažnosti sa javí byť nadbytočným.

Zároveň Vám oznamujem, že netrvám na tom, aby ústavný súd konal o veci samej na ústnom pojednávaní a súhlasím s upustením od neho.»

2.2 Právna zástupkyňa sťažovateľky vo svojom stanovisku k vyjadreniu okresného súdu uviedla:

„Sťažovateľka si je vedomá, že v danom prípade ide o konanie s cudzím prvkom a že skutočnosť, že otec maloletého dieťaťa je P. občanom, kedy Slovenská republika nemá podpísanú žiadnu mnohostrannú ani dvojstrannú zmluvu o právnej pomoci, avšak podľa jej názoru nemožno vzniknuté zbytočné prietahy vo veci sp. zn. 25 P 93/2003 označiť ako následok tejto okolnosti. Ako už sťažovateľka uviedla vo svojej sťažnosti zo dňa 21. 12. 2006 odporca tým, že po podaní návrhu na začatie konania (dňa 17. 04. 2003) až do vykonania prvého úkonu vo veci - ustanovenie opatrovníka maloletému M. C. C . (dňa 01. 12. 2005) nekonal, t. j. viac ako 2 roky a 7 mesiacov porušoval základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Sťažovateľka dáva do pozornosti, že odporca počas týchto 2 rokov a 7 mesiacov trvajúcich zbytočných prietahov vôbec nekonal a teda nemožno nečinnosť odporcu počas tohto obdobia odôvodňovať spôsobom doručovania predvolávania na pojednávanie a písomnosti do P. a nutnosťou prekladať všetky písomnosti do cudzieho jazyka.

Sťažovateľka sa domnieva, že skutočnosť, že sa jedná o konanie s cudzím prvkom by mala byť dôvodom na to, aby súd vo veci konal priebežne. Sťažovateľka je toho názoru, že prietahy v trvaní 2 rokov a 7 mesiacov nie je možné ospravedlniť skutočnosťami uvádzanými vo vyjadrení Okresného súdu Košice II zo dňa 17. 04. 2007 a odporca vykazujúc predmetnú nečinnosť tak po podaní návrhu na začatie konania o úpravu práv a povinností k maloletému M. dostatočne nezohľadňoval predmet konania (rozhodovanie o výchove a výžive maloletého dieťaťa - ochranu záujmov maloletého) a jeho význam pre sťažovateľku a jej maloletého syna M. Svojou nečinnosťou odporca neprejavil požadovanú zvýšenú starostlivosť v tomto konaní a zodpovednosť za to, že ide o konanie starostlivosti súdu o maloletých.

Čo sa týka konštatovania odporcu o tom, že považuje podanie ústavnej sťažnosti sťažovateľkou za účelové (...), považuje sťažovateľka za nutné poukázať na niektoré skutočnosti.

Sťažovateľke vybavenie jej sťažnosti na prietahy v konaní zo dňa 07. 05. 2006 odporcom neposkytovalo dostatočnú záruku, že v konaní nebude dochádzať k prietahom predovšetkým z nasledujúcich dôvodov:

- na sťažnosť na prietahy v konaní zo dňa 07. 05. 2006, ktorú podala sťažovateľka na Okresnom súde Košice II odporca odpovedal až na základe žiadosti sťažovateľky zo dňa 04. 07. 2006 s vysvetlením odporcu, že jej sťažnosť nebola zaevidovaná v registri sťažností vedenom odporcom,

- v konaní o úpravu práv a povinností k maloletému M. súd nepostupoval s mimoriadnou starostlivosťou, aká sa vyžaduje v konaniach, ktorých predmetom je ochrana záujmov maloletých detí a tak v dôsledku jeho viac ako 2 - ročnej nečinnosti po podaní návrhu na začatie konania zanechával v sťažovateľke pocit nedôvery k činnosti odporcu,

- dlhodobú neistotu (to, že otec maloletého M. C. C. nie je doposiaľ právoplatným rozhodnutím odporcu zaviazaný prispievať na výživu maloletého a sťažovateľka tak sama znáša náklady na zabezpečenie jeho výživy) spôsobenú vyššie popísaným zbytočným prietahom v konaní sťažovateľka pociťovala aj v čase podania ústavnej sťažnosti ako ujmu, ktorú už ani ďalší priebeh konania nemohol napraviť.

V závere svojho vyjadrenia chce sťažovateľka poznamenať, že odvolávanie sa odporcu na fakt, že prietahy v konaní boli spôsobené tým, že odporca je občanom P. sťažovateľka vníma ako snahu odporcu vyhnúť sa zodpovednosti za porušenie jej práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Doposiaľ sťažovateľka nedosiahla to, čo je zmyslom a účelom občianskeho právneho konania, t. j. odstránenie stavu právnej neistoty v ktorom sa nachádza spolu so svojim maloletým synom, keďže do dnešného dňa konanie vedené u odporcu pod sp. zn. 25 P 93/2003 nie je právoplatne skončené. Sťažovateľka v dôsledku nečinnosti odporcu stratila dôveru v súdny systém a nie je presvedčená o tom, že záujem maloletého dieťaťa má pre postup odporcu v konaní zásadný význam.

(...) sťažovateľka oznamuje, že netrvá na nariadení ústneho pojednávania ústavného súdu a súhlasí s tým, aby Ústavný súd SR upustil od ústneho pojednávania.“

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania

nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

II.

Zo sťažnosti, jej príloh, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania vedeného okresným súdom pod sp zn. 25 P 93/03:

Návrhom podaným okresnému súdu 17. apríla 2003 sa sťažovateľka domáhala zverenia maloletého pochádzajúceho z manželstva s odporcom do svojej výchovy a úpravy vyživovacej povinnosti odporcu k maloletému.

Okresný súd uznesením z 1. decembra 2005 ustanovil maloletému kolízneho opatrovníka a za účelom prekladu predmetného uznesenia, ako aj prekladu návrhu sťažovateľky do španielskeho jazyka (materinský jazyk odporcu), uznesením z 2. decembra 2005 ustanovil tlmočníčku, ktorá preložené listiny a vyúčtovanie trov predložila okresnému súdu 26. januára 2006.

Uznesením z 31. januára 2006 okresný súd priznal tlmočníčke náhradu jej trov a súčasne požiadal Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“), aby prostredníctvom zastupiteľského úradu pre P. boli odporcovi (otcovi maloletého) doručené preložené listiny a aby bol vykonaný dôkaz jeho vypočítím (dožiadanie bolo ministerstvu doručené 15. februára 2006).

Dňa 3. februára 2006 bola okresnému súdu doručená správa kolízneho opatrovníka o rodinných pomeroch maloletého a 28. júna 2006 sa uskutočnilo pojednávanie (zo spisu nie je zrejmé, kedy bolo nariadené), ktoré bolo po vypočutí sťažovateľky odročené na 6. september 2006.

Po tom, ako bolo 17. augusta 2006 doručené okresnému súdu vybavené dožiadanie príslušným súdom v P., bolo pojednávanie, ktoré sa konalo 6. septembra 2006, na žiadosť sťažovateľky odročené na neurčito z dôvodu potreby ustanovenia tlmočníka na preklad listín o výsluchu odporcu, ktorým sťažovateľka nerozumela, s tým, že následne bude nariadené pojednávanie. Za tým účelom okresný súd uznesením z 12. septembra 2006 pribral do konania tlmočníčku z jazyka španielskeho, ktorá vyžiadaný preklad listín o výsluchu odporcu predložila okresnému súdu 18. decembra 2006. Následne 28. decembra 2006 okresný súd nariadil pojednávanie na 17. január 2007, na ktorom vyhlásil vo veci rozsudok, ktorým zveril maloletého do výchovy sťažovateľky a odporcu zaviazal do 3 dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť dlžné výživné a pravidelné výživné do budúca platiť po 500 Sk mesačne. Z dôvodu potreby preložiť vyhlásený rozsudok do španielskeho jazyka okresný súd uznesením z 30. januára 2007 ustanovil tlmočníčku.

Dňa 20. februára 2007 bolo okresnému súdu doručené odvolanie sťažovateľky proti rozsudku zo 17. januára 2007, ktoré doplnila podaním z 27. februára 2007. Na jeho preklad okresný súd uznesením z 13. marca 2007 ustanovil tlmočníčku. Preklad rozsudku a odvolanie sťažovateľky boli doručené okresnému súdu 2. apríla 2007, ktorý ich následne 3. apríla 2007 zaslal odporcovi do P.. V súčasnosti okresný súd čaká na doručenie doručky osvedčujúcej doručenie písomností odporcovi a na jeho vyjadrenie k odvolaniu sťažovateľky.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov (...).

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná (...).

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, I. ÚS 65/04, I. ÚS 182/06).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa

právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05).

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 25 P 93/03 o návrhu s'ťažovateľky na úpravu práv a povinností k maloletému (zverenie do výchovy a určenie výživného) došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre s'ťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

Ústavný súd predovšetkým prihliada na skutočnosť, že predmetom napadaného konania je úprava práv a povinností k maloletému dieťaťu, t. j. ide o taký predmet konania, ktorý si vyžaduje mimoriadnu starostlivosť a pozornosť súdu venovanú efektívnemu a rýchlemu postupu (II. ÚS 2/01), aby bol naplnený účel súdneho konania, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená (§ 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie (napr. I. ÚS 142/03, I. ÚS 145/03, I. ÚS 158/04).

1. Pokiaľ ide o kritérium „zložitosť vecí“, ústavný súd konštatuje, že aj keď v danom prípade ide o konanie s cudzím prvkom, čo signalizuje určitý stupeň skutkovej zložitosti konania, podľa ústavného súdu na plynulosť procesných úkonov okresného súdu v zistených obdobiach nečinnosti nemala táto skutočnosť podstatný vplyv. Pokiaľ ide o posúdenie právnej zložitosti veci podľa názoru ústavného súdu konanie vo veciach starostlivosti o maloletých nie je konaním, ktoré je právne zložité, pretože metodika postupu všeobecných súdov v týchto veciach je dostatočne jasná a podporená stabilizovanou judikatúrou.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľky ako účastníčky konania, ústavný súd nezistil v jej správaní žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali konštatovanie o ich vplyve na plynulosť konania okresného súdu.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal konaním okresného súdu, pričom v jeho postupe zistil obdobie nečinnosti v počiatočnom štádiu konania, keď po podaní návrhu 17. apríla 2003 prvý procesný úkon urobil až po viac ako 2 rokoch a 7 mesiacoch, keď uznesením z 1. decembra 2005 ustanovil maloletému na ochranu jeho záujmov kolízneho opatrovníka.

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 25 P 93/03 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

4. Vzhľadom na to, že po podaní sťažnosti sťažovateľkou (2. januára 2007) okresný súd 17. januára 2007 vyhlásil vo veci rozsudok a následne sa sťažovateľka odvolala a t. č. je konanie v štádiu doručovania odvolania odporcovi na vyjadrenie, ústavný súd dospel k záveru, že v tomto štádiu konania nie je potrebné prikázať okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka sa domáhala priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 60 000 Sk a svoju požiadavku zdôvodnila nasledovne: *„V konaní o úpravu práv a povinností k maloletému M. C. C. a určenia výživného na čas do rozvodu manželstva sa rieši zvlášť citlivá otázka spojená okrem iného s existenčnými potrebami maloletého M. C. C.*

Neskončenie konania, stav právnej neistoty pre sťažovateľku a jej maloletého syna v takej dôležitej veci ako je úprava práv a povinností zasahuje veľmi hlboko a negatívne do ich života.

S poukázaním na vyššie uvádzané skutočnosti, sťažovateľka považuje požadovanú výšku finančného zadosťučinenia za primeranú.“

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je pre sťažovateľku dostatočným zadosťučinením. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, najmä vzhľadom na predmet konania, ako aj na nečinnosť okresného súdu, považuje za primerané v sťažovateľkou požadovanej sume 60 000 Sk, tak ako je to uvedené v bode 2 výroku tohto rozhodnutia.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil (v danom prípade okresný súd), je povinný ho vyplatiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu ústavného súdu.

6. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania z dôvodu jej právneho zastúpenia advokátkou, ktorá si uplatnila nárok na ich

úhradu za jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2006 a za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2007, a to v celkovej sume 9 190 Sk.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z ustanovení § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2006 je 2 730 Sk a hodnota režijného paušálu je 164 Sk. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2007 je 2 970 Sk a hodnota režijného paušálu je 178 Sk.

S poukazom na výsledok konania priznal ústavný súd sťažovateľke nárok na úhradu trov konania za jeden úkon právnej služby urobený v roku 2006 (prevzatie a príprava zastúpenia - splnomocnenie z 13. decembra 2006) v sume 2 894 Sk vrátane režijného paušálu a úhradu trov za dva úkony právnej služby urobené v roku 2007 (podanie sťažnosti a vyjadrenie z 30. apríla 2007) v sume 6 296 Sk vrátane režijného paušálu. Ústavný súd tak priznal sťažovateľke úhradu trov konania v sume uplatnenej právnou zástupkyňou, a to 9 190 Sk, tak ako je to uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. mája 2007